

พจนานุกรม

รวมตั้งแต่

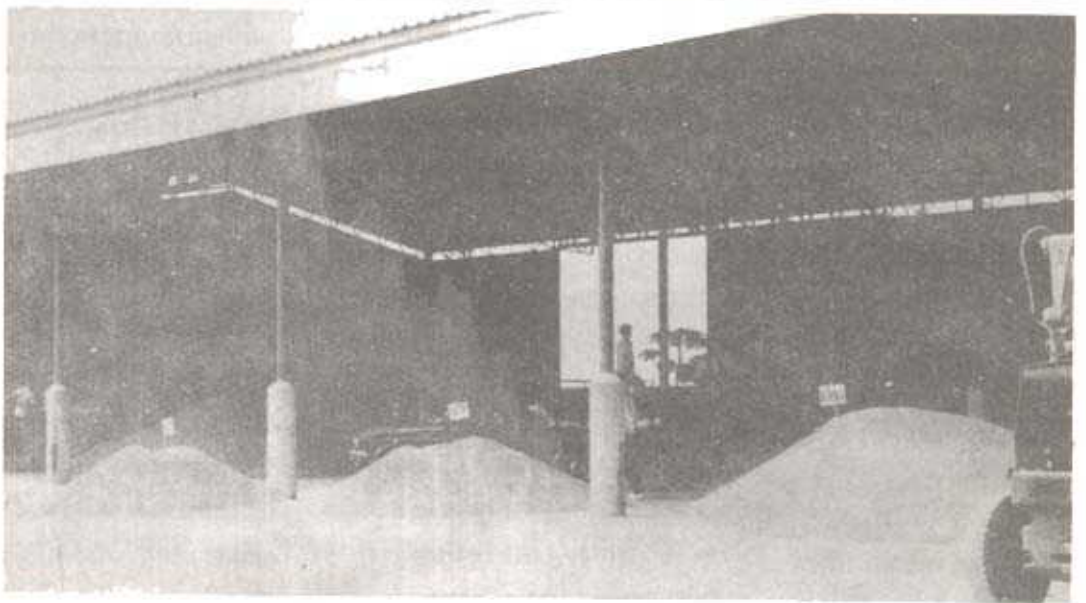
ปีที่ 40 ฉบับที่ 10263/35 วันที่ 21-27 พฤศจิกายน 2532 ราคา 5.00 บาท

กลบกับการปรับปรุงบำรุงดิน

เกษตรกรกับการปรับปรุงบำรุงดิน

เกษตร ปฐวี

แกลบเป็นผลพลอยได้จากการสีข้าวเปลือกหรือตำข้าวเปลือก และแกลบนี้ก็มีบทบาทมากมาย อาทิ เป็นเชื้อเพลิงให้กับโรงสีเพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่าย และยังเป็นส่วนผสมหรือแทนเชื้อเพลิงในอุตสาหกรรมทำอิฐซึ่งจะพบได้มากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นอกจากนี้ได้มีการทดลองนำแกลบมาใช้ในการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อช่วยให้ดินมีโครงสร้างและคุณสมบัติทางกายภาพที่ขึ้นเหมาะสมที่จะใช้ในการปลูกพืชให้เจริญงอกงามได้ดียิ่งขึ้น

จากผลการทดลองการใช้ประโยชน์จากแกลบในการปรับปรุงบำรุงดิน พบว่าการใช้แกลบร่วมกับปุ๋ยแอมโมเนียมฟอสเฟตหรือปุ๋ย

สูตร 16-20-0 ซึ่งจะทำให้ผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นตั้งแต่ 5% ถึง 24%
เมื่อเปรียบเทียบกับการใช้ปุ๋ยเคมีดังกล่าวเพียงอย่างเดียว

บทบาทของแกลบในการปรับปรุงบำรุงดินมี 2 ประการ ดังนี้
คือ

1. แกลบมีประโยชน์ในการปรับปรุงโครงสร้างของดินซึ่งจะ
ทำให้ดินโปร่งร่วนซุย ช่วยให้น้ำและอากาศถ่ายเทหมุนเวียนได้สะดวก
จึงนิยมใช้แกลบเป็นวัสดุผสมในการทำวัสดุเพาะปลูก โดยเฉพาะการ
ปลูกไม้กระถาง แปลงเพาะชำ ตลอดจนใช้เป็นวัสดุคลุมดิน นอกจากนี้
แกลบยังสามารถช่วยลดความเค็มของดินได้

เพราะแกลบจะทำให้โครงสร้างของดินดีขึ้น ซึ่งจะช่วยลดการ
ระเหยของน้ำได้ดินที่มีความเค็มไม่ให้ขึ้นมาสู่ผิวดินและยังช่วยเร่ง
อัตราการชะล้างเกลือที่สะสมอยู่ออกไปจากชั้นดินบน เมื่อเวลาฝนตก
หรือมีการชะล้างเกลือด้วยน้ำชลประทาน จึงทำให้ความเค็มของดิน
ลดลงหรือหมดไป

เกี่ยวกับการปรับปรุงดินเค็มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมี
กรมพัฒนาที่ดิน ได้แนะนำให้เกษตรกรให้ใช้แกลบในการบำรุงดิน
เพื่อแก้ไขปัญหาดินเค็ม สำหรับเพิ่มผลผลิตของพืชที่ปลูก และใบ

ปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่นิยมใช้เกลบผสมกับดินในการเตรียมดิน เพราะเกลบช่วยไม่ให้ความเค็มของเกลือที่อยู่ใต้ดินซึมขึ้นมาบนผิวดิน ทำให้ความเค็มของดินลดน้อยลง

ดังนั้น เมื่อเกษตรกรใช้เกลบในการปรับปรุงบำรุงดินแล้ว ปัญหาเรื่องดินเค็มจะลดลงหรือหมดไป ทำให้ผลผลิตของพืชเพิ่มสูงขึ้น ถ้าเปรียบเทียบกับพืชที่ไม่ได้ใส่เกลบปรับปรุงบำรุงดินจะให้ผลผลิตต่ำหรืออาจไม่ได้เลย

เมื่อเป็นเช่นนี้เกษตรกรจึงควรให้ความสนใจใช้เกลบในการปรับปรุงบำรุงดินมากขึ้น เพื่อลดปัญหาดินเค็มทั้งยังเป็น การบำรุงดินให้อุดมสมบูรณ์ มีความเหมาะสมพร้อมที่จะปลูกพืชให้เจริญงอกงาม และได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ

2. เมื่อเกลบสลายตัวจะให้ธาตุอาหารพืชบางอย่างแก่ดิน เช่น พวกราดูซิลิกา ปोटแอสเซียม และฟอสฟอรัส โดยเฉพาะธาตุซิลิกาจะมีถึง 15% ในเกลบ ซึ่งจะช่วยให้พืชแข็งแรงไม่ล้มง่าย

และมีความต้านทานต่อโรคแมลงจากการใส่เกลบในนาข้าว 300 กิโลกรัมผสมกับปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก 300 กิโลกรัมต่อไร่ พบว่าจะได้ผลผลิตข้าวมีแนวโน้มสูงขึ้นในปีแรก และปีถัด ๆ ไป เมื่อคิดเปรียบเทียบกับการใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-8 อัตราใส่ 20-30 กิโลกรัมต่อไร่ เพียงอย่างเดียว

ประโยชน์ของเกลบนอกจากจะใช้ในการปรับปรุงบำรุงดินแล้วเกลบยังมีประโยชน์ในกิจกรรมเลี้ยงสัตว์ ซึ่งส่วนมากจะใช้เป็นวัสดุรองพื้นคอกสัตว์เลี้ยง เช่น ในการเลี้ยงไก่เนื้อหรือไก่ไข่ เพราะจะทำให้มูลไก่ไม่เปียกและยังช่วยป้องกันความชื้นได้ดี นอกจากนั้น

ยังพบว่ามูลไก่ที่มีแกลบปนอยู่ 30-50% จะมีคุณค่าอาหารพืชสูงที่สำคัญมูลไก่ที่มีแกลบปนสามารถเพิ่มผลผลิตข้าวที่ปลูกในพื้นที่ดินเค็มน้อยและดินเค็มปานกลางได้ถึงกว่า 1 เท่าตัว เมื่อเปรียบเทียบกับผลผลิตเดิม ซึ่งแกลบที่ผสมกับมูลไก่ดังกล่าวเราสามารถนำไปใช้ปรับปรุงบำรุงดินในสวนผัก และสวนผลไม้ได้ทันที

จากประโยชน์ของแกลบที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จึงทำให้ทราบได้ว่าแกลบมีประสิทธิภาพในการปรับปรุงบำรุงดินอย่างไร ซึ่งพอจะสรุปได้ว่าแกลบช่วยทำให้โครงสร้างของดินโปร่ง ร่วนซุย ช่วยให้หน้าและอากาศถ่ายเทได้สะดวก ทั้งยังช่วยลดความเค็มของดินได้ดี และแกลบยังมีธาตุอาหารที่สำคัญต่อพืช ซึ่งจะช่วยให้พืชแข็งแรงต้านทานต่อโรคแมลงได้ ทั้งหมดนี้เป็นผลให้ผลผลิตของพืชที่ปลูกเพิ่มขึ้นอีกทั้งแกลบยังเป็นวัสดุที่หาง่ายและราคาถูกอีกด้วย

นับจากนี้เกษตรกรคงจะหันมาให้ความสนใจกับแกลบและนำแกลบมาใช้ประโยชน์ในด้านการปรับปรุงบำรุงดินกันมากขึ้น อย่างไรก็ตามกรมพัฒนาที่ดินใคร่ขออย่าให้เกษตรกรช่วยกันปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใช้แกลบหรือวัสดุเหลือใช้อื่น ๆ ปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อจะได้ช่วยให้เกษตรกรสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตจากที่ดินได้ยาวนานและให้ผลผลิตสูงขึ้นเรื่อย ๆ และหากมีข้อสงสัยหรือต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม ติดต่อขอได้ที่ฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขานุการกรม กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ถนนราชดำเนิน กรุงเทพฯ หรือเกษตรตำบล เกษตรอำเภอ หรือเกษตรจังหวัดในท้องถิ่นนั้น ๆ